

KVVY

21.11.2017

Pirkkalan Sikojoki, Isolammi

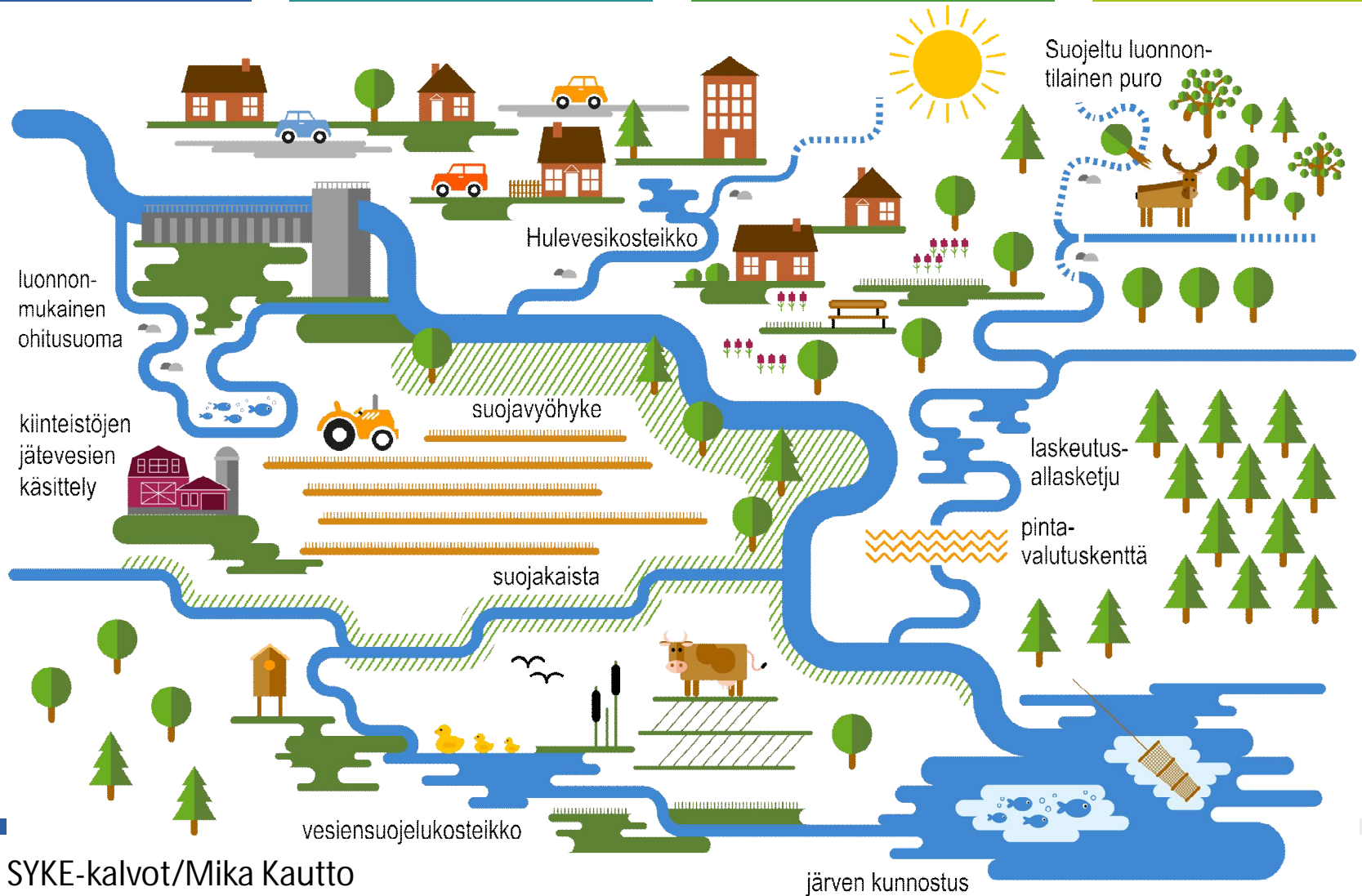
Hanna Alajoki, Jukka Mattila

Yleiskunnostussuunnittelu kunnostajan apuna

Kokemäenjoen vesistön vesiensuojeluyhdistys ry

www.kvvy.fi

Vesistö on valuma-alueensa peili

Kuva: SYKE-kalvot/Mika Kautto

Vesistöjen kunnostamisen yleisperiaatteita

- Järven tai vesistöalueen kuormitus muodostuu pääosin seuraavista
  - Ulkoinen kuormitus: valuma-alueen haja- ja pistekuormitus
  - Järven sisäinen kuormitus

Vesistöjen kunnostamisen yleisperiaatteita

- Mitä tietoja tarvitaan?
  - Vesistö on valuma-alueensa peili
  - Onko vesiekosysteemi / ravintoverkko tasapainossa?
  - Miten on sisäisen kuormituksen laita?
    - Happikadot ja pohjasta lähtevä ravinnekuormitus

Vesistöjen kunnostamisen yleisperiaatteita

- Mitä tietoja järvestä tarvitaan?
  - Onko järven kunnostussuunnittelulle olemassa tarvittavia perustietoja
    - Valuma-alueen tiedot
    - Vedenlaatutiedot
    - Syvyyskartat, tilavuus ja viipymä
    - Tietoja kalastosta, pohjaeläimistä, kasvi- ja eläinplanktonista
    - Tietoja kasvillisuudesta

Vesistöjen kunnostamisen yleisperiaatteita

- Vesistön valuma-alueen toimenpiteet
  - à Tavoitteena valuma-alueella syntyvän, vesistön kuntoa heikentävän kuormituksen (mm. kiintoaine, ravinteet) vähentäminen ja pidättäminen
- Järveä ei saada kunnolla kuntoon, elleivät valuma-alueelta tuleva kuormitus ja järven sisäinen kuormitus ole vesistön "sietokyvyn" rajoissa

Vesistöjen kunnostamisen yleisperiaatteita

- Mutta, samalla kun kunnostetaan valuma-aluetta, voidaan puuttua järven sisäiseen kuormitukseen ja ravinteiden poistoon vesistöstä
  - Kasvillisuuden poistot
  - Kalastorakenne
  - Hapetus / ilmastus
  - Kemikalointi
- Yhdessä ulkoisen ja sisäisen kuormituksen poistotoimenpiteiden kanssa nopeutetaan järven kunnostusta

Miksi suunnitelmia tarvitaan?

- Toimivien ketju kunnostushankkeissa:
Yleissuunnittelu → tarkat suunnitelmat → toteutus
- Oikominen johtaa usein epäonnistuneeseen tulokseen:
  - Suunnitellaan ns. "turhaan", eli tehdään tarkkoja suunnitelmia toimille, joille ei saada esim. maanomistajan suostumusta
  - Toimitaan väärässä paikassa
  - Toteutetaan tehottomia /kohteeseen huonosti sopivia toimia

Yleiskunnostussuunnittelun sisältö ja tavoitteet

- Kun tavoitteena on vesistön rehevyyshaittojen vähentäminen:
  1. Selvitetään kohdevesistön sietokyky ulkoiselle ja sisäiselle kuormitukselle
  2. Selvitetään valuma-alueen ongelmakohdat/kuormituksen "hot spotit"
  3. Selvitetään keskeisimmät kuormitusta aiheuttavat maankäyttömuodot
  4. Selvitetään keskeisimmät keinot, joilla valuma-aluekuormitusta saadaan vähennettyä etenkin ongelma-alueilla painottaen kuormittavimpia maankäyttömuotoja

Yleiskunnostussuunnittelun sisältö ja tavoitteet

- Kunnostussuunnittelussa on huomioitava myös kustannustehokkuus
  - mahdollisimman suuren kuormitusvähennyksen saavuttaminen mahdollisimman edullisin kustannuksin
- Usein kunnostushankkeissa on päädytty liian kalliisiin ratkaisuihin, joihin ei rahoitusta ole löytynyt

Yleiskunnostussuunnittelun jälkeen

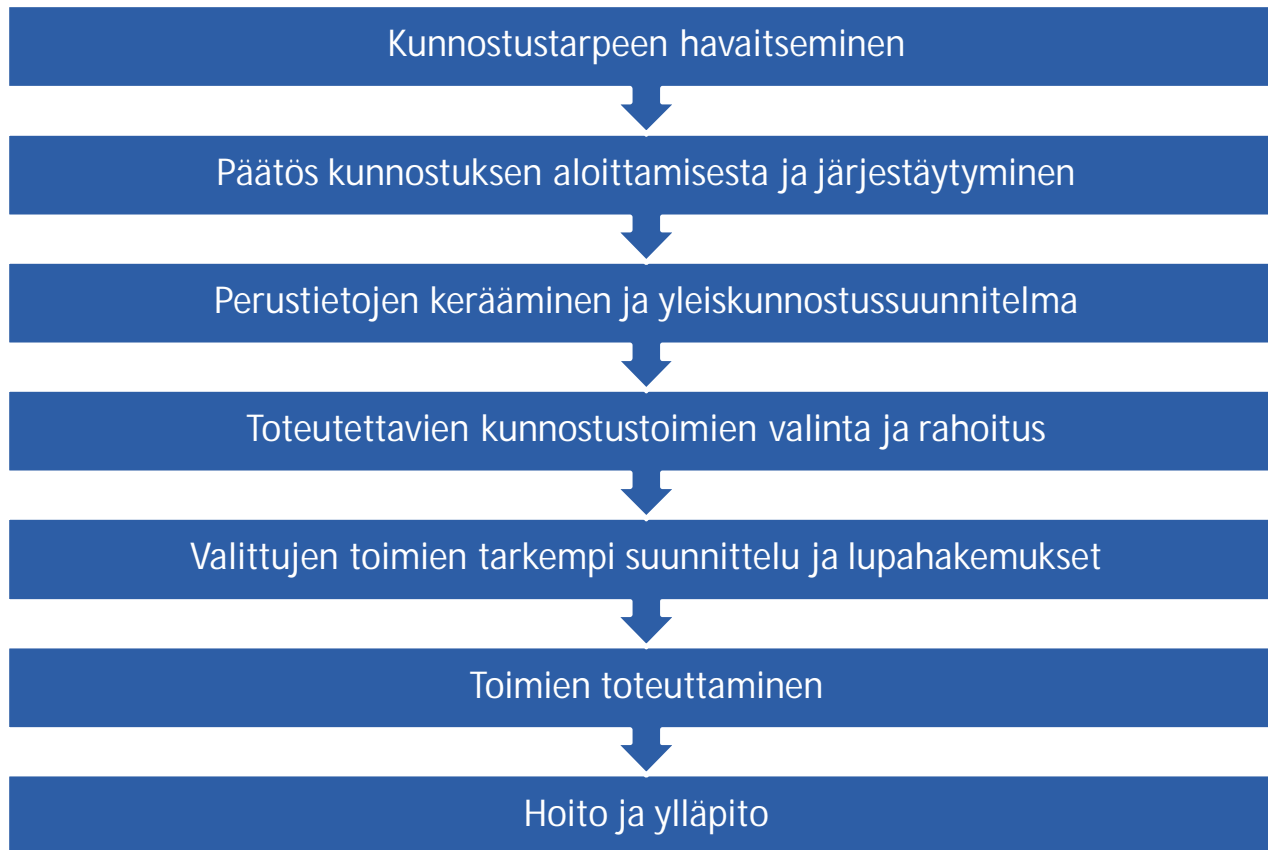

- Usein valuma-alueella hajakuormituksen vähentämiseen liittyvät keskeisimmät toimet ovat maankäyttömenetelmien muuttamista: mm. viljely- ja metsätalouuskäytännöt → Edellyttää tilakohtaista suunnittelua vesistöystävällisimpien menetelmien tunnistamiseksi!
- Toimien toteutusvaihe (esim. maankäyttötapojen muuttaminen, kuormitusta pidättävien rakenteiden toteutus)

- Virkistyskäytön parantaminen
  - Vesistön rehevöityminen (levähaitat, runsas vesikasvillisuus)
  - Hygieeniset haitat
  - Vieraslajien (mm. vesirutto) aiheuttamat ongelmat
- Luonnonsuojelunäkökulma:
  - Ekosysteemipalveluiden turvaaminen
  - Vesistössä elävien lajien suojelu
  - Vesiluonnon monimuotoisuuden suojelu

Vesistökuunnostusprosessi

Yhteistyön merkitys

- Lisäksi tarvitaan aimo annos yhteistyötä maanomistajien ja vesialueiden omistajien sekä asukkaiden välillä, muutoin ei homma onnistu.

Työtä puhtaan ympäristön puolesta

Asiakaslähtöisesti
Puolueettomasti
Asiantuntevasti
Luotettavasti

Ota
yhteyttä, niin
kerromme
lisää!

KVVY

Jukka Mattila

p. 03 246 1261

jukka.mattila@kvvy.fi

Hanna Alajoki

p. 03 246 1231

hanna.alajoki@kvvy.fi

KVVY-Tampere
Patamäenkatu 24
PL 265
33101 Tampere
puh. 03 2461 111

KVVY-Tavastlab
Visämäentie 33 Visatalo
13100 Hämeenlinna
puh. 03 2461 233

KVVY-Porilab
Tiedepuisto 4
A-rakennus, 3. kerros
28600 Pori
puh. 03 2461 277

KVVY-Raumalab
Lensunkatu 9
26100 Rauma
puh. 03 2461 276

KVVY-Sastalab
Tampereentie 7 A,
38200 Sastamala
puh. 03 2461 275

Asiakaspalvelun
ollessa suljettuna,
päivystys
puh. 03 246 1299.